

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму
(освітньо-професійну)

Середня освіта (Українська мова і література)

другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Суспільство двадцять першого століття чекає на вчителя, який володіє системою професійних компетентностей, уміє підтримувати рівень фахової підготовки, знайомий із новітніми досягненнями і науково-педагогічними дискусіями на вітчизняному та світовому рівнях, прагне до постійного саморозвитку та самовдосконалення. Час вимагає фундаментально освіченої людини, здатної гнучко перебудовувати напрям і зміст своєї професійної діяльності. Модернізація вищої педагогічної освіти потребує вдосконалення традиційної системи професійної підготовки майбутніх учителів-філологів.

Освітньо-професійну програму для підготовки фахівців другого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка розробила робоча група факультету української філології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Програма ґрунтується на положеннях Закону України «Про вищу освіту», зокрема статтях, які визначають сутність освітньо-професійної програми, особливості другого (магістерського) рівня, компетентнісний підхід до організації навчання.

Освітня програма, як показує аналіз, чітко структурована. Метою програми, як зазначається в документі, є підготовка компетентного конкурентоспроможного вчителя української мови і літератури, зарубіжної літератури, здатного вирішувати складні завдання і проблеми у галузі освітньої діяльності, інтегруватися у вітчизняний та світовий освітній простір. Випускник програми може продовжувати навчання на третьому рівні освітньо-наукового циклу вищої освіти – на 8-му кваліфікаційному рівні НРК, підвищувати свій науковий рівень в аспірантурі закладів вищої освіти і науково-дослідних установ України та за кордоном.

Освітньо-професійна програма містить інтегральні, загальні та професійні (фахові) компетентності, нормативний зміст підготовки та результати навчання фахівців, які здатні вирішувати складні професійні завдання в галузі мовно-літературної освіти, впроваджувати нові педагогічні та інформаційні технології у професійній діяльності. Програма передбачає проведення виробничої (педагогічної) практики в загальноосвітніх закладах, захист магістерських робіт.

Серед професійних (фахових) компетентностей слушно визначено, зокрема, володіння науковим інструментарієм у галузі філологічної та методичної науки для використання у професійній діяльності, здатність осмислювати мистецтво слова як систему, розуміти еволюційний шлях

розвитку української мови та мовознавства, української / зарубіжної літератури та літературознавства; здатність до формування індивідуального ораторського стилю; вміння чітко і зрозуміло висловлювати думку, використовуючи знання законів техніки мовлення; вести розгорнутий академічний монолог/діалог із фахової проблематики (лекція, доповідь, виступ, огляд, промова тощо), володіти полемічним мистецтвом; здатність виконувати різні види лінгвістичного, літературознавчого аналізу, до опанування технології роботи з фаховим текстом, реферувати, анотувати, редагувати, перекладати, укладати, нормативно вживати засоби наукової мови. Для майбутнього вчителя української мови і літератури, зарубіжної літератури важливі здатності орієнтуватися в основних тенденціях суспільного життя, мовної, літературної освіти та визначати власну позицію, вивчати, критично осмислювати й упроваджувати у власну педагогічну та наукову діяльність передовий український та світовий досвід відомих науковців та вчителів з метою вибору шляхів вирішення проблем в освітньому процесі; навички ефективно проектувати (відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу, розробляти навчально-методичні комплекси), проводити різні види занять, самостійну роботу за фахом у закладах освіти з урахуванням знань про індивідуально-вікові особливості молоді, виконувати комплексний дослідницький проект з актуальних проблем філології, методики та інших, суміжних із філологією, галузей знань; брати участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).

Перелік компонентів освітньої програми є логічно послідовним; склад вибіркових дисциплін програми періодично оновлюється з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності.

Розроблена освітня програма відповідає сучасним вимогам до освітніх програм. Її реалізація дозволить якісно підготувати фахівців, які здатні компетентно вирішувати складні завдання інноваційного та дослідницького характеру в галузі мовно-літературної освіти або у процесі навчання, що передбачає проведення наукових досліджень.

Рецензент –
кандидат філологічних наук,
доцент, завідувач кафедри української літератури
факультету філології й журналістики
імені Михайла Стельмаха
Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

А.П. Віннічук

